

Mô hình Multivariate Probit và ứng dụng

Phạm Khánh Nam

Khoa Kinh tế Phát triển
ĐH Kinh tế TP. HCM

1

Nội dung

- Mô hình Multivariate probit
- Ứng dụng
  - Vốn xã hội và thích ứng với biến đổi khí hậu
  - Tính ổn định của sự ưa thích xã hội

2

Mô hình Multivariate probit

- Ví dụ...

TABLE 1
Summary of Sample Statistics of Participation in Tobacco, Alcohol and Marijuana*

Percent Participating in:	Joint Probability	T (marginal)	A (marginal)	M (marginal)
T only	1.9	1.9		
A only	55.4		55.4	
M only	0.2			0.2
T and A only	13.8	13.8	13.8	
T and M only	0.3	0.3		0.3
A and M only	6.0		6.0	6.0
T and A and M	7.7	7.7	7.7	7.7
None	14.7			
Total	100	23.7	82.9	14.2

* Measured as percentages of total respondents based on samples from NDSHS (2001) involving over 40 000 individuals. Missing observations are excluded in calculations.

Zhao, x. and M. Harris (2004) Demand for marijuana, alcohol and tobacco: participation, levels of consumption and cross-equation correlations. The Economic Record, 80 (251) 394–410.

3

Mô hình Multivariate probit

Ví dụ: 1 cá nhân 3 lựa chọn

$y_i = 1$: chọn

$y_i = 0$: không chọn

Quyết định dùng chất gây nghiện

y_1 : Hút thuốc

y_2 : Uống rượu

y_3 : Dùng marijuana

$$y_1 = x' \beta_1 + \varepsilon_1$$

$$y_2 = x' \beta_2 + \varepsilon_2$$

$$y_3 = x' \beta_3 + \varepsilon_3$$

1. Mô hình Probit/Logit
2. Mô hình Multinomial logit
3. **Mô hình Probit đa biến (Multivariate probit model)**

4

Mô hình Multivariate probit

Ví dụ: 1 cá nhân 3 lựa chọn

$y_i = 1$: chọn

$y_i = 0$: không chọn

Mua bảo hiểm xe ô tô

y_1 : bảo hiểm tài sản người bị nạn

y_2 : bảo hiểm tài sản người gây tai nạn

y_3 : bảo hiểm thương tích người bị nạn

$$y_1 = x'_1 \beta_1 + \varepsilon_1$$

$$y_2 = x'_2 \beta_2 + \varepsilon_2$$

$$y_3 = x'_3 \beta_3 + \varepsilon_3$$

1. Mô hình Probit/Logit
2. Mô hình Multinomial logit
3. **Mô hình Probit đa biến (Multivariate probit model)**

5

Mô hình Multivariate probit

- Mô hình 2 phương trình:

$$y_1^* = x_1' \beta_1 + \varepsilon_1 \quad y_1 = 1 \text{ if } y_1^* > 0, 0 \text{ otherwise}$$

$$y_2^* = x_2' \beta_2 + \varepsilon_2 \quad y_2 = 1 \text{ if } y_2^* > 0, 0 \text{ otherwise}$$

$$E[\varepsilon_1 | x_1, x_2] = E[\varepsilon_2 | x_1, x_2] = 0$$

$$Var[\varepsilon_1 | x_1, x_2] = Var[\varepsilon_2 | x_1, x_2] = 1$$

$$Cov[\varepsilon_1, \varepsilon_2 | x_1, x_2] = \rho$$

- Ước lượng maximum likelihood (Xem Greene (2003, p. 710))
- Kiểm định hệ số tương quan bằng 0 (Xem Greene (2003, p. 712))
- Tính toán hệ số tác động (marginal effects)

6

Nghiên cứu tình huống 1: Thích ứng biến đổi khí hậu và vốn xã hội

Áp Giồng Trôm, xã An Ngãi Tây, huyện Ba tri, Bến tre

- Trình độ văn hóa thấp (lớp 5)
- Diện tích đất canh tác nhỏ (0.47 hecta), chủ yếu trồng lúa
- Thu nhập từ nông nghiệp/tổng thu nhập = 0.4
- Thu nhập trung bình tháng 1.8 triệu đồng

- Nước biển dâng
- Lượng mưa giảm
- Thời tiết thay đổi bất thường
- Tần suất các cơn bão tăng

7

Đo lường các biện pháp thích ứng biến đổi khí hậu

- Chọn lựa các biện pháp:

Biện pháp	Số lượng	Phần trăm
Hoạt động nông nghiệp		
Thay đổi lịch gieo trồng	112	56.0%
Thay đổi giống và loại cây trồng	77	38.5%
Thay đổi phương pháp canh tác	80	40.0%
Sử dụng nước sinh hoạt		
Đầu tư hệ thống trữ nước mưa	149	74.5%
Thay đổi cách thức sử dụng nước	102	51.0%
Đề phòng bão lụt		
Sửa chữa, gia cố nhà	127	63.5%

8

Vốn xã hội

- 4 chỉ số đo lường vốn xã hội:
  - **Thể chế chính thức (Formal institution)**: số lượng các tổ chức đoàn thể mà các thành viên gia đình tham gia
  - **Thể chế phi chính thức (Informal institution)**: số lượng bạn thân
  - **Lòng tin (Trust)**: thang đo 5 mức độ đối với nhận định "Đa số mọi người sống ở địa phương này đều tin được"
  - **Hợp tác (cooperation)**: đo lường bằng thực nghiệm hàng hóa công (public good experiments)

	Trung bình	Phương sai	Tối thiểu	Tối đa
Thể chế chính thức	0.91	1.09	0	6
Thể chế phi chính thức	3.91	5.05	0	40
Lòng tin	3.18	1.21	1	5
Hợp tác	5.27	2.37	0	10

Lấy mẫu và mô hình kinh tế lượng

- 200 quan sát từ một ấp

$$x^j = \alpha + \sum_{i=1}^4 \beta_i s c_i^j + \sum_{i=1}^8 \gamma_i s_i^j + \varepsilon^j$$

x^1 : thay đổi lịch gieo trồng

x^2 : thay đổi giống cây trồng

x^3 : thay đổi phương thức canh tác

Stata

```
mvprobit equation1 equation2 ... equationM [weight] [if exp] [in range]
      [, draws(#) seed(#) beta0 atrho0(matrix_name) robust
      cluster(varname) constraints(numlist) level(#) maximize_options]
```

```
mvppred newvarname_prefix [if exp] [in range] [, statistic]
```

where *statistic* is one of

<u>x</u> b	the linear prediction for each equation; the default.
<u>s</u> tdp	the standard error of the linear predictions for each equation.
<u>p</u> marg	the marginal success probability for each equation.
<u>p</u> all	the joint probabilities: (i) $\Pr(y_{im} = 1, \text{ for all } m = 1, \dots, M)$, and (ii) $\Pr(y_{im} = 0, \text{ for all } m = 1, \dots, M)$.

11

Stata

- mvprobit (calsea=fassoc network1 trust1 erscal10
incratio income lands nlabor age1 edu1 genhead)
(diversify=fassoc network1 trust1 erscal10
incratio income lands nlabor age1 edu1 genhead)
(technique=fassoc network1 trust1 erscal10
incratio income lands nlabor age1 edu1 genhead)
if lands>0,dr(200)

12

```

. mvprobit (calsea=fassoc network1 trust1 erscall10 incratio income lands nlabor
> age1 edul genhead) (diversify=fassoc network1 trust1 erscall10 incratio income
> lands nlabor age1 edul genhead) (technique=fassoc network1 trust1 erscall10 inc
> ratio income lands nlabor age1 edul genhead) if (lands>0,dir(200))

Iteration 0: log likelihood = -336.50942
Iteration 1: log likelihood = -321.42044
Iteration 2: log likelihood = -320.01735
Iteration 3: log likelihood = -319.99644
Iteration 4: log likelihood = -319.99644

Multivariate probit (MSL, # draws = 200)      Number of obs   =    182
                                                Wald chi2(33)    =    50.84
Log likelihood = -319.99644                    Prob > chi2      =    0.0244

```

	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
calsea					
fassoc	-.4252417	.340429	1.25	0.212	-.2419869 1.09247
network1	-.0282247	.0195666	-1.44	0.149	-.0665745 .010125
trust1	.0697697	.0846292	0.82	0.410	-.0961005 .23564
erscall10	-.0781282	.0446331	-1.75	0.080	-.1656074 .009351
incratio	1.009877	.3939525	2.56	0.010	.2377442 1.78201
income	.1476862	.0897402	1.65	0.100	-.0282015 .325738
lands	-.0220299	.0396722	-0.56	0.579	-.0997859 .0557262
nlabor	.1799918	.0765712	2.35	0.019	.0299149 .3306866
age1	.0105779	.0081571	1.30	0.195	-.0054097 .0265655
edul	.2562225	.1533545	1.67	0.095	-.0443468 .5567918
genhead	-.0025506	.2151181	-0.01	0.991	-.4241744 .4190733
_cons	-1.632945	.7690283	-2.12	0.034	-3.140212 -.125677
diversify					
fassoc	-.649408	.3154337	2.06	0.040	-.0311692 1.267647
network1	-.0231147	.0208312	-1.13	0.267	-.0639431 .0177136
trust1	-.07103	.0849031	-0.84	0.403	-.2374371 .095377
erscall10	-.0437427	.0441362	-0.99	0.322	-.130248 .0427627
incratio	.5222271	.3946196	1.32	0.186	-.2512131 1.295667
income	-.0504011	.0856739	0.59	0.556	-.1175166 .2183189
lands	-.0595109	.040668	-1.46	0.143	-.1392187 .0201969
nlabor	.2469802	.0764701	3.23	0.001	.0971016 .3968589
age1	.0133223	.0082097	1.62	0.105	-.0027684 .028413
edul	.2504178	.1473457	1.70	0.089	-.0383744 .53921
genhead	-.271463	.2165332	-1.25	0.210	-.6958602 .1529342
_cons	-1.557148	.7513984	-2.07	0.038	-3.029862 -.0844343
technique					
fassoc	.0538818	.3183559	0.17	0.866	-.5700843 .677848
network1	.0511971	.0224674	2.28	0.023	.0071618 .0952324
trust1	.0664082	.0833587	0.80	0.426	-.0969719 .2297882
erscall10	-.0636566	.0432682	-1.48	0.139	-.1487697 .0208385
incratio	.7388527	.3765767	1.96	0.050	.0007759 1.476929
income	.0725346	.0851814	0.85	0.394	-.0944178 .239487
lands	-.0168543	.0394183	-0.43	0.669	-.0941128 .0604041
nlabor	.0376483	.0737041	0.51	0.609	-.106809 .1821057
age1	.0092219	.0078557	1.17	0.241	-.0063778 .0246159
edul	-.0171921	.1440557	-0.12	0.905	-.2995386 .2651543
genhead	-.1203093	.1115513	-0.57	0.570	-.3494423 .2943236
_cons	-1.025221	.7430999	-1.38	0.168	-2.481671 .4312277
/atrho21	.5815303	.1432896	4.06	0.000	.3006878 .8623729
/atrho31	.4322376	.1359062	3.18	0.001	.1658664 .6986089
/atrho32	.3452527	.1293109	2.67	0.008	.0918079 .5986975
rho21	.5237768	.1039793	5.04	0.000	.2919419 .6974782
rho31	.4071896	.1133725	3.59	0.000	.1643619 .603484
rho32	.3321587	.1150441	2.89	0.004	.0915509 .5361221

Likelihood ratio test of rho21 = rho31 = rho32 = 0:
chi2(3) = 33.026 Prob > chi2 = 0.0000

13

Tính hệ số tác động biên (Marginal effects)

$$\begin{aligned}
\bullet ME &= \frac{\partial P(y_i | y_j, y_k, x_i, x_j, x_k)}{\partial x} = \left(\frac{\Phi_3}{\Phi_2} \right)'_x = \\
&\frac{\Phi_3' \Phi_2 - \Phi_3 \Phi_2'}{\Phi_2^2} = \frac{\Phi_3'}{\Phi_2} - \frac{\Phi_3 \Phi_2'}{\Phi_2^2} = \\
&\frac{1}{\Phi_2} \left(\gamma_i g_{2i} + \gamma_j g_{2j} + \gamma_k g_{2k} \right) - \\
&\frac{\Phi_3}{\Phi_2^2} \left(g_j \gamma_j + g_k \gamma_k \right)
\end{aligned}$$

14

Tính hệ số tác động biên (Marginal effects)

- Xác suất không điều kiện (unconditional probabilities of adaptation)

$$\partial E(y_i|\mathbf{x})/\partial x_j = \varphi(\mathbf{x}'\hat{\beta}_i) \times \hat{\beta}_{ij}$$

- Xác suất có điều kiện và kết hợp (joint and conditional probabilities of adaptation)

$$ME = \frac{\partial P(y_i = 1|y_j = 1, y_k = 0; x_i, x_j, x_k)}{\partial x}$$

15

Stata

```

predict xb1, xb eq(#1)
quietly summarize xb1
scalar meanxb1=r(mean)
scalar phi=normalden(meanxb1)
nlcom _b[fassoc]*phi
nlcom _b[network1]*phi
nlcom _b[trust1]*phi
nlcom _b[erscal10]*phi
nlcom _b[incratio]*phi
nlcom _b[income]*phi
nlcom _b[lands]*phi
nlcom _b[nlabor]*phi
nlcom _b[age1]*phi
nlcom _b[edu1]*phi
nlcom _b[genhead]*phi

```

16

Ước lượng mô hình Multivariate Probit chọn lựa biện pháp thích ứng trong nông nghiệp

Biến số Biến phụ thuộc	Mô hình 1			Mô hình 2		
	Thay đổi lịch gieo trồng	Thay đổi giống cây trồng	Thay đổi phương thức canh tác	Thay đổi lịch gieo trồng	Thay đổi giống cây trồng	Thay đổi phương thức canh tác
Thế chế chính thức	0.164	0.243**	0.018	-	-	-
Phi chính thức	-0.011	-0.009	0.020**	-	-	-
Lòng tin	0.027	-0.027	0.026	-	-	-
Hợp tác	-0.030*	-0.017	-0.025	-	-	-
Nhận thức	-	-	-	-0.010	0.028	0.010
Tin tưởng	-	-	-	0.013	0.207**	-0.044
Phụ thuộc NN	0.390**	0.198	0.288*	0.287*	0.176	0.261*
Thu nhập	0.057	0.017	0.027	0.043	-0.002	0.029
Diện tích đất	-0.009	-0.023	-0.007	-0.001	-0.021	-0.005
Số lao động	0.070**	0.096***	0.015	0.076***	0.110***	0.017
Tuổi	0.004	0.005	0.004	0.004	0.006*	0.003
Giáo dục	0.099*	0.097*	-0.005	0.094	0.072	0.033
Giới tính chủ hộ	0.001	-0.102	-0.045	-0.012	-0.135	-0.052
$\rho_{12} = 0.524***$				$\rho_{12} = 0.545***$		
$\rho_{13} = 0.407***$				$\rho_{13} = 0.392***$		
$\rho_{23} = 0.332***$				$\rho_{23} = 0.317***$		
N = 182				17		

Nghiên cứu tình huống 2: Tính ổn định của sự ưa thích xã hội (Stability of social preferences)

Lý thuyết kinh tế truyền thống

- Duy lý
- Ích kỷ
- Môi trường phi xã hội

Kinh tế học hành vi

- Phi lý trí
- Vị tha
- Môi trường xã hội

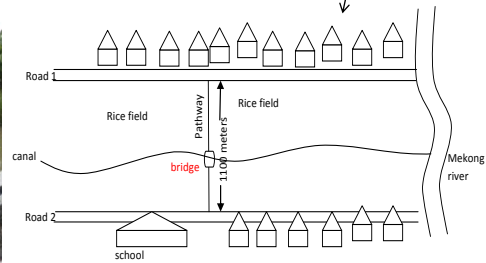
Sự ưa thích xã hội: quan tâm đến lợi ích bản thân và lợi ích của người khác

- *Vị tha (altruism)*
- *Không thích bất bình đẳng (Inequality aversion)*

Địa điểm nghiên cứu

Ấp Giồng Trôm, xã An Ngãi Tây, Ba Tri, Bến Tre

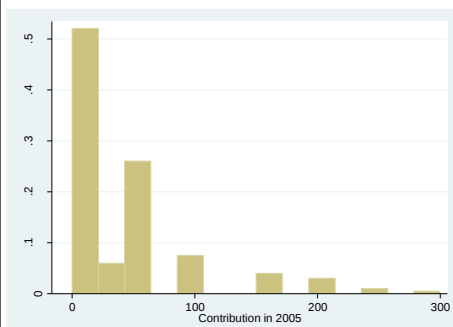
- Nhà nước đầu tư những công trình xây dựng lớn
- Cây cầu trong ấp xuống cấp

19

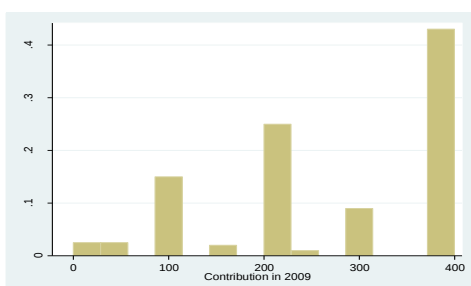
Sự ưa thích xã hội năm 2005

- Đóng góp tự nguyện
- 3 người đi thu tiền
- Công bố thông tin đóng góp cho mọi người
- Kết quả: xây cầu gỗ

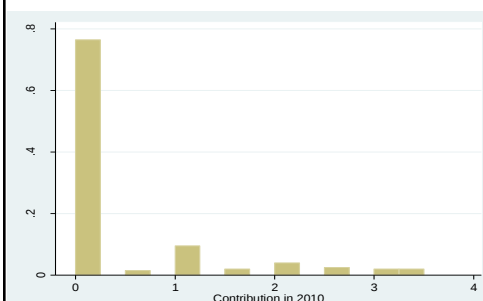
Sự ưa thích xã hội 2009

- Cầu gỗ bị hư hỏng
- Thí nghiệm hàng hóa công cho 200 hộ:
  - Trao 400.000 đồng cho mỗi hộ gia đình
  - Gia đình muốn đóng góp bao nhiêu để xây cầu?
  - Tình thế tiến thoái lưỡng nan xã hội: có thể không đóng góp mà vẫn sử dụng được cây cầu
  - Mức đóng góp đo lường sự ưa thích xã hội

Sự ưa thích xã hội 2010

- Tự nguyện đóng góp công lao động xây cầu
- Hai người đi vận động
- 19% số hộ gia đình không có trong danh sách vận động

Kết quả...

Đóng góp trung bình trong 3 thí nghiệm

Thí nghiệm	Trung bình	Độ lệch tiêu chuẩn	% đóng góp 0	Tối thiểu	Tối đa
2005 (ngàn đồng)	39.45	55.80	0.47	0	300
2009 (ngàn đồng)	270.85	127.52	0.02	0	400
2010 (ngày công, toàn bộ mẫu)	0.40	0.85	0.77	0	3.5
2010 (ngày công, mẫu giới hạn)	0.50	0.92	0.71	0	3.5

Kết quả: phân tích phi tham số

Hệ số tương quan

	Toàn bộ mẫu (N = 200)		
	Đóng góp 2005	Đóng góp 2009	Đóng góp 2010
Đóng góp 2005	1.00		
Đóng góp 2009	0.30***	1.00	
Đóng góp 2010	0.41***	0.19***	1.00

	Mẫu giới hạn (N = 163)		
	Đóng góp 2005	Đóng góp 2009	Đóng góp 2010
Đóng góp 2005	1.00		
Đóng góp 2009	0.31***	1.00	
Đóng góp 2010	0.41***	0.23***	1.00

Phân tích tham số: Mô hình Multivariate Tobit

$$y_1 = x' \beta_1 + \varepsilon_1$$

y_1 : đóng góp 2005

$$y_2 = x' \beta_2 + \varepsilon_2$$

y_2 : đóng góp 2009

$$y_3 = x' \beta_3 + \varepsilon_3$$

y_3 : đóng góp 2010

$$E[\varepsilon_1|x] = E[\varepsilon_2|x] = E[\varepsilon_3|x] = 0$$

$$Var[\varepsilon_1|x] = Var[\varepsilon_2|x] = Var[\varepsilon_3|x] = 1$$

$$Cov[\varepsilon_1, \varepsilon_2|x] = \rho_{12}$$

$$Cov[\varepsilon_2, \varepsilon_3|x] = \rho_{23}$$

$$Cov[\varepsilon_1, \varepsilon_3|x] = \rho_{13}$$

Stata

***không có biến số

```
mvtobit (contri05 = ) (contri09 = ) (contri10 = ), draw(200)
```

***biến số liên quan tới cây cầu

```
mvtobit (contri05 = brid1 brid2 brid3 brid4 )
```

```
(contri09 = brid1 brid2 brid3 brid4 treatH treatL treat5 treat4  
day dNN dVM dDL dCT dPT dHN dNH dDT dTT dLD dHL dTH dTD dTA)
```

```
(contri10 = brid1 brid2 brid3 brid4), draw(200)
```

*** tất cả biến số

```
mvtobit (contri05 = size age1 genhead edu1 incs landrice mem assoc  
brid1 brid2 brid3 brid4)
```

```
(contri09 = size age1 genhead edu1 incs landrice mem assoc  
brid1 brid2 brid3 brid4 treatH treatL treat5 treat4 day dNN dVM dDL  
dCT dPT dHN dNH dDT dTT dLD dHL dTH dTD dTA)
```

```
(contri10 = size age1 genhead edu1 incs landrice mem assoc  
brid1 brid2 brid3 brid4, draw(200)
```

26

Kết quả...

	Không có biến số (ngoại trừ hằng số)			Chỉ biến số liên quan đến cây cầu			Tất cả biến số		
	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010
Mẫu hạn chế (N = 163)									
2005	1			1			1		
2009	0.29 (0.08)***	1		0.26 (0.09)***	1		0.21 (0.09)**	1	
2010	0.50 (0.08)***	0.31 (0.09)***	1	0.47 (0.08)***	0.27 (0.10)***	1	0.42 (0.09)***	0.21 (0.10)**	1
LR test of independence	45.389			35.181			24.169		
p-value	0.000			0.000			0.000		
Toàn bộ mẫu (N = 200)									
2005	1			1			1		
2009	0.30 (0.07)***	1		0.27 (0.08)***	1		0.22 (0.08)**	1	
2010	0.51 (0.07)***	0.27 (0.09)***	1	0.48 (0.08)***	0.25 (0.09)***	1	0.44 (0.09)***	0.19 (0.10)**	1
LR test of independence	50.439			40.487			27.759		
p-value	0.000			0.000			0.000		

Kết luận

- Mô hình multivariate probit/tobit thuộc nhóm mô hình lựa chọn rời rạc (models for discrete choice)
- Hệ thống phương trình, phần dư (ε) tương quan với nhau. Hai mục đích:
  - Tính đến ảnh hưởng của các yếu tố không quan sát được đến các quyết định khác nhau
  - Phần dư như là một thước đo, sự tương quan giữa các thước đo

Tài liệu

- Greene, W. (2003) *Econometrics Analysis*, Fifth edition. Prentice Hall. USA.
- Cappellari, L. and S. Jenkins (2003) Multivariate probit regression using simulated maximum likelihood. *Stata Journal*, Vol. 3, 278–294
- Zhao, x. and M. Harris (2004) Demand for marijuana, alcohol and tobacco: participation, levels of consumption and cross-equation correlations. *The Economic Record*, 80 (251) 394–410.
- Young, G., Valdez, E. and R. Kohn (2009) Multivariate probit models for conditional claim-types. *Insurance: Mathematics and Economics*. Vol. 44, 214–228

29